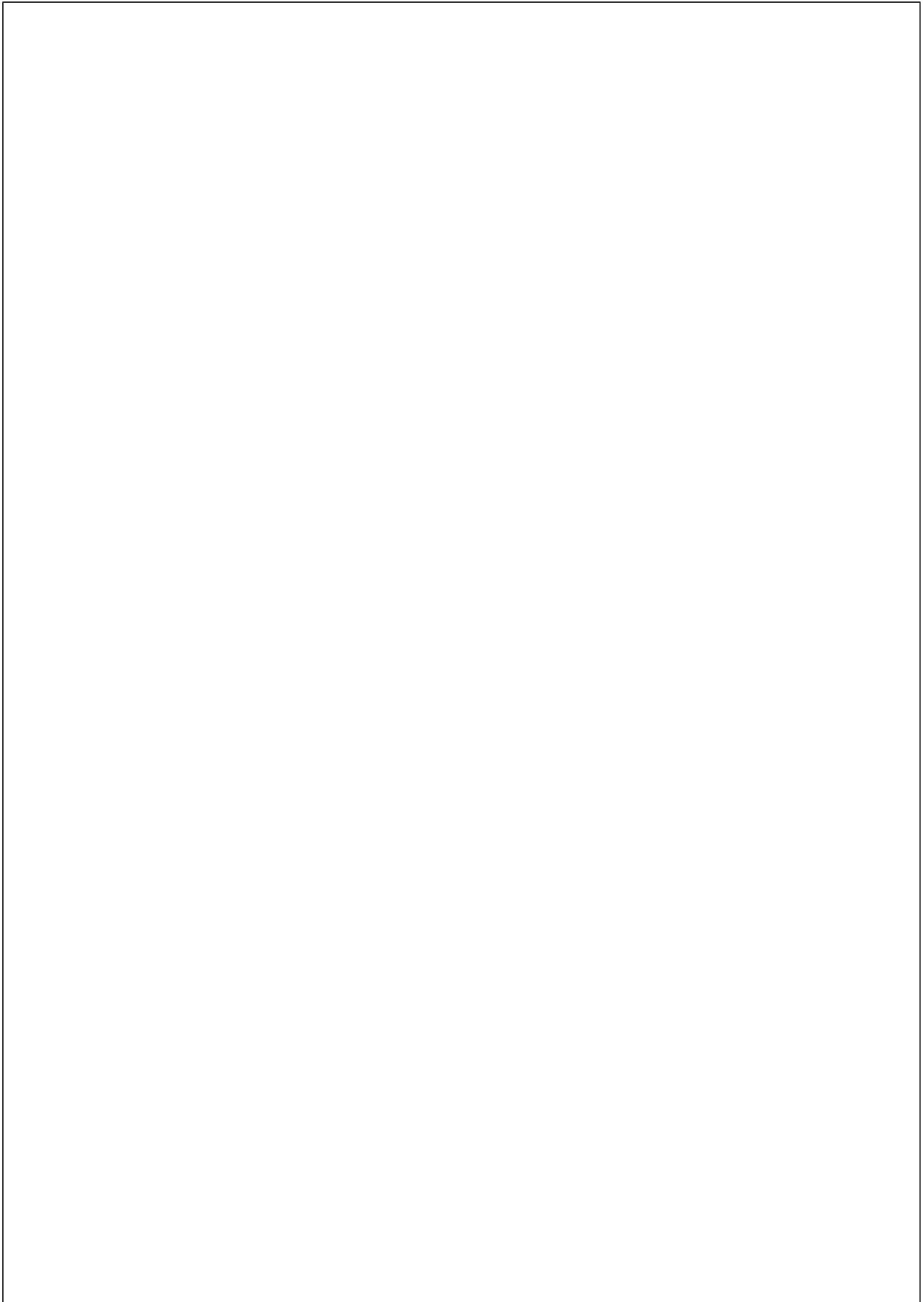

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/247752,Rozpoczal-sie-Dolnoslaski-Kongres-Pamieci-Narodowej.html>
21.09.2026, 14:34

[Następny](#)

[Powrót](#)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej

Historia mówi przez pokolenia, które były, do pokoleń, które będą i które przyjdą po nas – mówił podczas uroczystej inauguracji zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

21.09.2026

[Kongres Pamięci Narodowej](#)

„Historia mówi przez pokolenia” – pod tym hasłem Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu zaprasza na Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej, który odbywa się 21-22 września 2026 r. w Hali Stulecia we Wrocławiu.

W liście skierowanym do uczestników Kongresu, odczytanym przez doradcę Prezydenta RP Beatę Kempę, prezydent Karol Nawrocki podkreślił znaczenie kolejnych edycji wydarzenia w popularyzowaniu polskiej historii oraz przybliżaniu działalności Instytutu Pamięci Narodowej:

- Kolejne edycje Kongresu Pamięci Narodowej pozwalają ukazać polską historię w całym jej bogactwie i złożoności. Zainicjowałem to wydarzenie jako prezes Instytutu Pamięci Narodowej i dziś mogę z dumą stwierdzić, że rozwija się ono dynamicznie, przynosząc wspaniałe owoce. Daje też szansę szerokiej publiczności na zapoznanie się z działalnością Instytutu. Dzięki temu przedsięwzięciu tysiące uczestników mogą zobaczyć z bliska i docenić pracę ekspertów z IPN oraz nawiązać z nimi bezpośredni kontakt.

Szczególne miejsce w wystąpieniu dr. hab. Karola Polejowskiego zajęła rola młodego pokolenia oraz znaczenie edukacji historycznej w kształtowaniu świadomych obywateli.

- Jeden z ojców polskiej niepodległości, Wincenty Witos, jeszcze przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości powiedział rzecz, która nie straciła w ogóle na aktualności. Każdy młody Polak, który kończy szkołę, powinien być wyedukowany. Powinien znać geografię, historię, biologię, inne przedmioty, których się uczy. Najważniejszą rzeczą, najważniejszym zadaniem szkoły jest jednak to, by uczeń wychodził z niej Polakiem. Człowiekiem świadomym swojej historii, świadomym tradycji – i aby na tym budował całe swoje życie. Młodzi przyjaciele – to do Was, już niedługo, będzie należeć los Rzeczypospolitej!

- powiedział zastępca prezesa IPN, kierując słowa do licznie zgromadzonej młodzieży.

- Naszym celem jest jedno – abyście z tego Kongresu i z każdego spotkania z pracownikami Instytutu Pamięci Narodowej wychodzili świadomymi swojej tradycji historii Polakami

- dodał.

Odnosząc się do historii Dolnego Śląska i jego mieszkańców, dr hab. Kamil Dworaczek – dyrektor Oddziału IPN we Wrocławiu zwrócił uwagę na proces kształtowania się powojennej tożsamości regionu, a także na trwające po 1989 r. odzyskiwanie i odkłamywanie jego historii:

- Dzisiaj historycy są zgodni co do tego, że trafniejszym sformułowaniem jest mówienie o „ziemiach odzyskiwanych”, gdzie kładziemy akcent na proces. Na czym ten proces polega? Po pierwsze – na budowaniu wspólnoty, tożsamości mieszkańców Dolnego Śląska, mieszkańców Wrocławia. Pamiętamy, że po roku 1945 każdy tutaj był skądś. Ludzie przyjeżdżali z różnych części Polski, a nawet Europy. Po drugie – chodziło o osvajanie tego, co obce. Tego, co Polacy zastali tu w 1945 roku. Od 35 lat, odkąd istnieje wolna Rzeczpospolita, możemy mówić o jeszcze jednym procesie. Procesie odzyskiwania historii, odkłamywania historii – co jest szczególnie istotne również dla mieszkańców naszego regionu. Przecież po roku 1945 przyjechały tu rodziny katyńskie, przyjechali ci, którzy ocaleli z ludobójstwa na Wołyniu, żołnierze Armii Krajowej. Przyjechali ci, którzy uciekali przed komunistycznym aparatem represji i tutaj szukali schronienia. Tutaj budowali swoją drugą tożsamość. Od 26 lat w proces odzyskiwania Dolnego Śląska, odzyskiwania historii, wpisuje się też wrocławski oddział Instytutu Pamięci Narodowej.

W uroczystej inauguracji Kongresu uczestniczyli m.in. zastępcy prezesa IPN dr Mateusz Szpytma i dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, przewodniczący Kolegium IPN prof. dr hab. Tadeusz Wolsza, parlamentarzyści, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, korpusu dyplomatycznego, służb mundurowych, instytucji naukowych, muzealnych, archiwalnych, kulturalnych i społecznych, a także duchowni, kombataneci, Sybiracy oraz przedstawiciele środowisk pielęgnujących pamięć o najnowszej historii Polski.

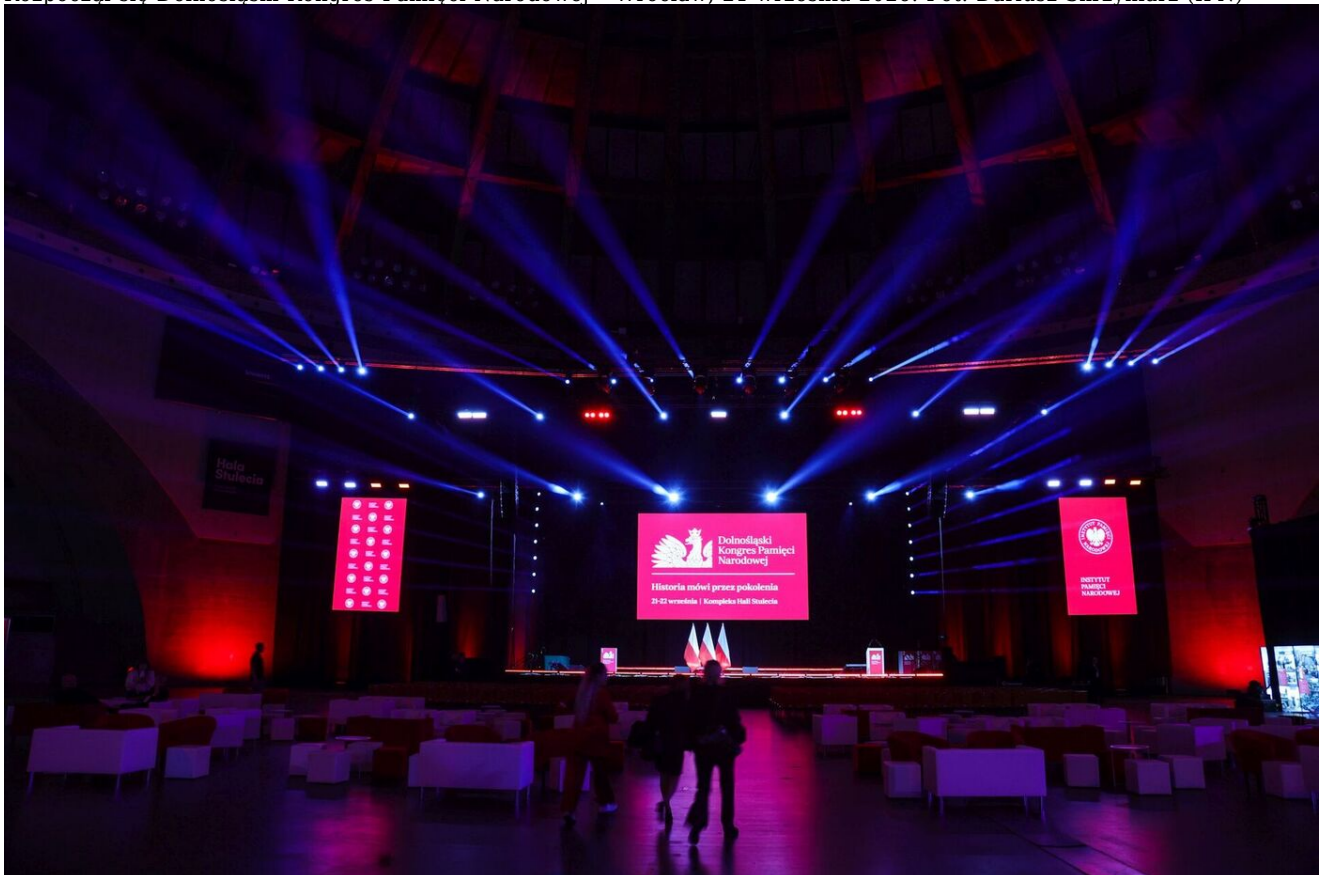
Historia nie jest zamknięta w podręcznikach, archiwach i muzealnych gablotach. Żyje w rodzinnych opowieściach, fotografiach, przedmiotach, miejscach pamięci i wspomnieniach świadków. Może być fascynującą przygodą, doświadczeniem angażującym wszystkie zmysły i okazją do wspólnego spędzenia czasu.

Celem Dolnośląskiego Kongresu Pamięci Narodowej jest przybliżenie najnowszej historii Polski w atrakcyjnej i różnorodnej formie: poprzez gry edukacyjne, wystawy multimedialne, panele dyskusyjne, warsztaty, przedstawienia i rekonstrukcje historyczne. To wyjątkowe wydarzenie skierowane jest do odbiorców w każdym wieku. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny, jednak w wypadku wybranych atrakcji obowiązują wcześniejsze zapisy online.

[Zachęcamy do rejestracji](#)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Dariusz Skrzyniarz (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Rozpoczął się Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej – Wrocław, 21 września 2026. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej to w założeniu organizatorów wielka, interaktywna podróż przez najnowszą historię Polski. W sześciu głównych przestrzeniach uczestnicy będą mogli nie tylko obejrzeć wystawy, ale również posłuchać świadków historii, rozwiązywać zagadki, grać, budować, tworzyć, oglądać filmy i spektakle oraz korzystać z najnowszych technologii.

Centralnym punktem wydarzenia będzie płyta główna Hali Stulecia. To właśnie tam historia spotka się z nowoczesnością. Jedną z największych atrakcji będzie immersyjna wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” – międzynarodowy projekt IPN opowiadający o losach Polaków podczas II wojny światowej. Dzięki projekcjom, światłu, dźwiękowi i innym nowoczesnym formom ekspozycji uczestnicy będą mogli prześledzić niezwykłą drogę tysięcy ludzi – od zesłania na „niehumanitarną ziemię”, przez Bliski Wschód, Afrykę i Włochy, aż po Wielką Brytanię i losy emigracyjne. Wystawa, prezentowana od 2022 roku w ponad 50 krajach na sześciu kontynentach, przyciągnęła już ponad milion odbiorców.

Na ekspozycji pokażemy pamiątki historyczne – dokumenty, fotografie, fragmenty mundurów oraz przedmioty codziennego użytku należące do żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych i ludności cywilnej. Wśród prezentowanych skarbów znajdą się między innymi wspomnienia osób deportowanych w głąb Związku Sowieckiego oraz pamiątki związane z formacjami wojskowymi.

Nie zabraknie także Strefy Nowych Technologii. Gry komputerowe i wirtualna rzeczywistość pozwolą spojrzeć na historię z zupełnie innej perspektywy. Miłośnicy przeszłości otrzymają możliwość wcielenia się w Powstańców Warszawskich, polskich kryptologów oraz lotników walczących podczas II wojny światowej. Dostępne będą takie tytuły jak „Warsaw Rising”, „Lotnicy – wojna w przestworzach” i „Gra Szyfrów”. Dzięki technologii VR uczestnicy zapoznają się z historią rodziny Ulmów oraz odwiedzą mieszkanie, w którym działała tajna drukarnia

„Solidarności Walczącej”.

Od krasnoludków do „Solidarności”

Duża część kongresowych atrakcji przeznaczona będzie przede wszystkim dla młodego pokolenia. W strefie „Orbita Historii” znajdzie się kilkanaście stoisk edukacyjnych przygotowanych przez oddziały IPN z całej Polski. Fascynującą epokę dziejów Wrocławia przybliży Strefa Pomarańczowej Alternatywy. Będzie to okazja, aby poznać fenomen ruchu, który w latach osiemdziesiątych poprzez happeningi i absurdalny humor ośmieszał komunistyczną rzeczywistość. Uczestnicy zobaczą archiwalne fotografie i oryginalne pamiątki. Będą mogli także wziąć udział w warsztatach graffiti szablonowego, jak również sitodruku. Najmłodsi przygotują własne czapeczki krasnoludka – postaci, która z czasem stała się jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli Wrocławia.

Wśród atrakcji wydarzenia znajdą się także planszówki, komiksy, animacje, łamigłówki i historyczne wyzwania. Gra terenowa „Kronikarz Stulecia” zabierze uczestników w podróż w czasie, podczas której będą musieli rozwiązywać zagadki, wykonywać zadania i tworzyć własną kronikę dziejów.

Szczególne miejsce na kongresowej mapie zajmie Przestrzeń Edukacji Rodzinnej. Wykorzystując klocki Lego, będzie można sprawdzić umiejętności konstrukcyjne i budować historyczne makiety. W Strefie Malucha – układać puzzle, malować i rozwiązywać proste zadania inspirowane historią Polski. Nie zabraknie również ciekawych i rozwijających warsztatów. Jedną z niewątpliwych atrakcji wydarzenia będzie turniej gry planszowej „Konspira”, poświęconej działalności opozycji antykomunistycznej.

Historia opowiedziana przez świadków

Pamięć narodowa to nie tylko wielkie wydarzenia i daty. To przede wszystkim ludzie. Dlatego jedną z ważnych przestrzeni Kongresu będzie „Opowiedziane” – miejsce prezentujące relacje świadków historii. Uczestnicy uzyskają w nim możliwość usłyszenia wspomnień dotyczących II wojny światowej (deportacji, Zbrodni Katyńskiej, Powstania Warszawskiego, ratowania Żydów, Zbrodni Wołyńskiej), „Solidarności” i opozycji demokratycznej.

W strefie „Skarby Archiwum” będzie można zobaczyć oryginalne dokumenty i pamiątki przechowywane przez IPN. Z kolei w strefie „Okruchy Pamięci” organizatorzy pokażą, w jaki sposób prywatne kolekcje, listy, fotografie i pamiątniki trafiają do narodowego zasobu i stają się częścią wspólnego dziedzictwa.

Bardzo ważną częścią Kongresu będzie także prezentacja działań Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN. „Powracamy po swoich” to opowieść o poszukiwaniu ofiar totalitaryzmów, pracach archeologicznych i identyfikacji osób, których losy przez dziesięciolecia pozostawały nieznane.

Rozmowy o historii i współczesności

Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej będzie również miejscem poważnej debaty. W panelach i dyskusjach udział wezmą historycy, naukowcy, dyplomaci i inni zaproszeni goście. Tematy rozmów to między innymi polityka historyczna, znaczenia Komitetu Obrony Robotników w 1976 roku, historia Układu Warszawskiego oraz rola polskich instytucji i organizacji polonijnych w zachowywaniu pamięci narodowej poza granicami kraju.

Gościem specjalnym wydarzenia będzie Chris Niedenthal – jeden z najwybitniejszych fotoreporterów dokumentujących życie Polski i Europy Środkowo-Wschodniej w drugiej połowie XX wieku. Podczas spotkania opowie on o swojej pracy, kulisach powstawania słynnych zdjęć oraz o odpowiedzialności fotografa, którego kadry z czasem stają się bezcennymi źródłami historycznymi. Dodatkowo prace Niedenthala ukazujące przeszłość Wrocławia będzie można zobaczyć na wystawie „Tożsamość”.

Kino, teatr i historia dla najmłodszych

Historia przemówi także językiem filmu i teatru. W Kinie MEMORIA zaplanowano pokazy dokumentów i produkcji IPN, w tym filmów „Czarnobyl. Polska perspektywa” i „Szlak Nadziei. Bitwa o Monte Cassino”, obrazów poświęconych historii opozycji w PRL (w tym o „Solidarności”) i ważnym postaciom z przeszłości.

Dla najmłodszych przeznaczona będzie seria „Zwierzęca Brygada” – pełne humoru animacje, w których słynne zwierzęta związane z polską historią opowiadają swoje niezwykle dzieje.

Dzieci w wieku od 3 do 9 lat obejrzą spektakl „Historia Misia Wojtka”. Jego bohater to niedźwiedź-żołnierz, który wraz z 2. Korpusem Polskim przemierzył szlak prowadzący z Bliskiego Wschodu przez Włochy aż do Szkocji. Starsi widzowie zobaczą przedstawienie „Historia Wiktorii i Franka”, ukazujące narodziny „Solidarności” z perspektywy dzieci. Wybrane spektakle będą tłumaczone na polski język migowy.

Pamięć, która łączy

W czasie kongresu na zewnątrz Hali Stulecia będzie można zobaczyć prace Chrisa Niedenthala oraz wystawy poświęcone między innymi dziejom Wrocławia po II wojnie światowej i Sergiuszowi Piaseckiemu, żołnierzowi AK, autorowi takich książek jak „Kochanej Wielkiej Niedźwiedzicy” czy „Zapiski oficera Armii Czerwonej”. Nie zabraknie także prezentacji sprzętu wojskowego oraz pokazów grup rekonstrukcyjnych.

Kongres to w założeniu organizatorów coś więcej niż wydarzenie edukacyjne. Ma stać się spotkaniem pokoleń. Dla jednych okazją do odświeżenia wspomnień, dla innych – pierwszym kontaktem z historią własnego kraju. Wspólny mianownik dla reprezentujących różne generacje gości stanowić powinno przekonanie, że przeszłość ma znaczenie. Pomaga rozumieć teraźniejszość, budować tożsamość i odpowiedzialnie patrzeć w przyszłość.

Wydarzenie zostało objęte Patronatem Honorowym Prezydenta RP Karola Nawrockiego.

RP

**Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Karola Nawrockiego**

Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej

21-22 września 2026
Hala Stulecia | Wrocław

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wrocław

Kongres Pamięci Narodowej

Kongres

Powiązane wiadomości

PRZYSTANEK HISTORIA

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Cykl audycji „Przystanek Historia” odcinek 34. Dolnośląski Kongres Pamięci Narodowej